

**Умови проведення обласного етапу
Всеукраїнського юнацького фестивалю
«В об'єктиві натураліста – 2021»**

I. Загальні положення

1.1. Ці умови визначають порядок проведення обласного етапу Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об'єктиві натураліста – 2021» (далі – Фестиваль).

1.2. Фестиваль проводиться на добровільних засадах з метою формування екологічної культури засобами кіно- та фотомистецтва і є відкритим для учнів закладів загальної середньої, професійно-технічної, позашкільної освіти (далі – учні).

1.3. Основними завданнями Фестивалю є:

- виховання в учнів любові до рідного краю;
- екологічне та естетичне виховання учнів;
- пошук та розкриття нових юних талантів;
- пошук нових форм і методів формування в учнів навичок природоохоронної та просвітницької діяльності;
- розвиток образного мислення і емоційної чуйності;
- розкриття творчих здібностей та художнього смаку підростаючого покоління.

1.4. Організаційно-методичне забезпечення проведення обласного етапу Фестивалю здійснює Донецький обласний еколого-натуралістичний центр (далі – ДООЕНЦ).

II. Порядок і строки проведення обласного етапу Фестивалю

2.1. Обласний етап Фестивалю проводиться з 11 лютого по 10 березня 2021 року у заочному форматі.

III. Учасники Фестивалю

3.1. В обласному етапі Фестивалю беруть участь учні та вихованці закладів загальної середньої, професійно-технічної і позашкільної освіти – автори фото-, слайд- і відеоматеріалів про дослідницьку та природоохоронну діяльність учнівських колективів.

3.2. Для участі у конкурсі претенденти подають оргкомітету у друкованому вигляді:

- заявку про участь у конкурсі (згідно з додатком);
 - конкурсну роботу відповідно до тематики та вимог щодо оформлення робіт.
- 3.3. Підсумки обласного етапу Фестивалю будуть оприлюднені на офіційному веб-сайті ДООЕНЦ 10 березня 2021 року.

УВАГА! Конкурсні роботи переможців обласного етапу (I місце) будуть направлені на фінальний етап, а всі інші будуть використовуватись (за згодою авторів) для участі у фотовиставках, тому поверненню не підлягають.

IV. Визначення та нагородження переможців та призерів Конкурсу

- 4.1. Переможці та призери Конкурсу визначаються журі за загальною кількістю набраних ними балів.
- 4.2. Переможцем Конкурсу є учасник, який набрав найбільшу кількість балів.
- 4.3. Призерами Конкурсу є учасники, які за кількістю набраних балів посіли друге та третє місце.
- 4.4. Переможець та призери Конкурсу нагороджуються грамотами.
- 4.5. Роботи переможців обласного етапу будуть направлені для участі у фінальному етапі Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об'єктиві натураліста - 2021», який проводиться Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді.

V. Вимоги до робіт

- 5.1. На обласний етап Фестивалю приймаються роботи учасників у номінаціях:
 - **«Кращий відеофільм»** – учасник повинен представити відеофільм на тему Фестивалю, виконаний українською або російською мовою, іншою мовою національних меншин України. Відеофільм повинен бути записаний на диск CD-R, CDRW або DVD-R, DVD-RW у форматі AVI, MPEG4. Програма для запису – Windows Move Maker, формат AVI, MPEG4. Якщо робота виконана не українською чи російською мовою, додається переклад. Тривалість відеофільму – до 15 хвилин;
 - **«Кращий відеоролик (відеокліп)»** – учасник представляє в довільній формі відеоролик (відеокліп) на тему Фестивалю, виконаний українською або російською, іншою мовою національних меншин України. Відеоролик (відеокліп) повинен бути записаний на диски CD-R, CD-RW або DVD-R, DVD-RW – у форматі – AVI, MPEG4. Якщо робота виконана не українською чи російською мовою, додається переклад. Тривалість відеоролика (відеокліпу) – до 7 хвилин;
 - **«Кращий слайд-фільм»** – учасник представляє слайд-фільм на тему Фестивалю, записаний на диски CD-R, CD-RW. Програма для запису – Power Point 2003. Кількість слайдів – до 20;

- **«Краща фоторобота»** – учасник представляє комплект із 5 односюжетних кольорових або чорно-білих фотографій на тему Фестивалю. Розмір фотографій – формат 24 x 30 см.

5.2. Розгляду не підлягають роботи, які не відповідають темі Фестивалю та виконані або надані без дотримання умов Фестивалю та вимог до робіт.

5.3. Журі обласного етапу Фестивалю відбирає найкращі роботи учасників (у кожній номінації – до 60%).

Відбір здійснюється за такими критеріями:

- відповідність темі Фестивалю, повнота її розкриття – 10 балів;
- власна творча неповторність – 20 балів;
- актуальність порушеної проблеми – 12 балів;
- науковий підхід до вирішення порушеної проблеми – 18 балів;
- пізнавальне та виховне значення роботи – 12 балів;
- рівень майстерності – 16 балів;
- якість виконаної роботи – 12 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати учасник за конкурсну роботу – 100 балів.

5.4. Конкурсні роботи учасників не рецензуються та не повертаються авторам.

5.5. Кращі фотороботи учасників публікуються в науково-педагогічних і науково-художніх виданнях для дітей та юнацтва за підтримки ДООЕНЦ (за згодою автора).

VIII. Фінансові умови

Витрати на організацію та проведення Конкурсу здійснюються за рахунок коштів, не заборонених чинним законодавством України.

Методичні рекомендації по підготовці фото-, відеоматеріалів та слайд-фільмів до участі у конкурсах відповідного наповнення

При підготовці конкурсних матеріалів слід керуватися наступними вимогами.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТВОРЕННЯ ВІДЕОФІЛЬМУ

Термін **відеофільм** походить від терміна **кінофільм** (англ. cine-film – кіноплівка, кінофільм), який у широкому розумінні означає твір кіномистецтва.

Відеофільм відрізняє від кінофільму спосіб фіксації даних: кінофільм – на фотографічних плівках із використанням кінокамер, а відеофільм – на відеокасетах і відеодисках із використанням відеокамер. Для невеликих за розміром кіно- та відеофільмів використовують термін **кліп** (англ. clip – стискувати, обрізати), або **відеокліп**. Останнім часом відеокліпи широко використовуються у музичній індустрії. Їх називають **музичними відеокліпами**.

За своєю структурою і технологією створення потокові презентації фактично є відеофільмами (відеокліпами), призначеними для представлення чого-небудь нового: ідей, проектів, продукції, товару тощо. Для створення **потоківих презентацій** використовують відеоредактори.

На першому етапі, перед початком створення відеофільму, необхідно розробити його сценарій. **Сценарій** – це детально розроблений план проведення якого-небудь заходу, здійснення яких-небудь дій. Сценарій навіть невеликого відеокліпу повинен мати внутрішню структуру (композицію). Сценарій повинен бути детальним, з посекундним плануванням усіх дій.

На другому етапі відбувається зйомка всіх епізодів згідно із сценарієм, готуються фотографії, рисунки, підбирається музика, записується звуковий супровід. Часто відеофільм створюється на основі раніше відзнятого відеоматеріалу. Наприклад, фільм про певний період історії країни, фільм розповідь про життя визначних людей, навіть фільм про ваш клас, мабуть, буде створюватися на основі вже існуючих документальних кадрів, фотографій, документів тощо.

На третьому етапі здійснюється **монтаж** – процес опрацювання та структурування окремих об'єктів (кадрів) для отримання цілісного твору – відеофільму. У процесі монтажу відзнятий матеріал редагується, уточнюється сценарій, накладається звук і титри – текстові коментарі до кадрів тощо.

Технічні вимоги до відеофільмів, що подаються на конкурс:

1. Тривалість відеофільму повинна становити від 5 до 15–20 хвилин.
 2. Наявність у змісті відеосюжету титрів із назвою фільму (на початку відеофільму), інформацією про його авторів, оператора(-ів), монтажера(-ів), звукорежисера(-ів) тощо (якщо такі є).
 3. Відеофільм обов'язково повинен мати режисерські рішення, відповідати певному сценарію. Зазначені складові є головними при оцінці якості відеофільму.
 4. Найяскравішими і зрозумілими для глядача є ті фільми, в яких самі їхні «герої» спілкуються один з одним, дають пояснення навколишнім подіям чи місцевостям, коли наявна закадрова розповідь ведучого тощо.
 5. Обов'язковим є наявність прикінцевого титрового супроводу із зазначенням прізвищ автора(-ів), оскільки засвідчує їхнє авторство, і певним чином свідчить про автентичність відповідного твору. Також у титровому супроводі потрібно вказувати авторів і назви (бажано – і джерело) використаних музичних композицій, легальність їх застосування у фільмі, збереження авторських прав на медіапродукт тощо.
 6. Відеофільм, поданий на конкурс, повинен мати вигляд одного окремого відеофайлу (рекомендовані розширення файлу: .avi, .wmv, mp4, mpeg4 тощо).
 7. Рекомендовані для обробки відеофільмів та аудіофайлів найпростіші комп'ютерні програми: ВидеоМАСТЕР (©AMS Software), Windows MovieMaker, SwitchSoundConverterPlus, Windows MovieMaker, Audacity, WavePadSoundEditor, AdobePremiereElements, SonyVegas, AvidLiquid, CanopusEdius, PinnacleStudio, UleadVideostudio та ін.
 8. Відеофільми можуть представлятися:
 - на дисках DVD у вигляді окремого відеофайлу. На обкладинці диску має бути підписана назва відеофільму, його тривалість та відомості про автора (авторів). Дуже добре, якщо диск буде міститися у конверті або коробці для дисків, що мають відповідне тематичне оформлення;
 - завантажуються на один з Інтернет-відеохостингів (наприклад, YouTube - посилання на розміщений відеофайл треба обов'язково надати узявці).
 10. Не приймаються до участі у конкурсі роботи, які не містять відеоряду, тобто, побудовані за принципами статичних кадрів, тобто формуються виключно або переважно із динамічних світлин (фотографій), виконані у форматі презентації, фотопрезентації (.ppt, .pps і т.п.) та містять лише музичний супровід. Неприпустимо виставляти для участі у конкурсі запозичені відеоматеріали, комбіновані відеоряди із неавторських відеосюжетів тощо.
- Подібні роботи журі знімає з конкурсного відбору.

СТВОРЕННЯ СЛАЙД-ФІЛЬМУ

Слайд-фільм – це послідовна демонстрація фотографій або слайдів зі звуковим супроводом або без нього.

Слайдова презентація – набір слайдів до певної теми.

Слайд – це зображення екранної сторінки, на якій можуть бути тексти, малюнки, фотографії, графіки і діаграми, засоби для відтворення звукового інтерв'ю чи відео сюжету та інші елементи.

Слайдові презентації використовують здебільшого для супроводу доповіді. Звукові чи відео ефекти на них не є головними елементами. Головне завдання розробника слайдової презентації – подання текстових та графічних

даних.

Особливість слайдової презентації – інтерактивність: користувач може керувати процесом демонстрування слайдів, показувати їх протягом різних проміжків часу, переходити від одного слайда до іншого в довільному порядку чи призупиняти їх показ. Якщо звук чи відео є головними елементами в презентації і вона має здійснюватися автоматично, тобто без постійної участі доповідача, то презентацію створюють як потокову.

Вимоги до структури та змісту презентації

Перед створенням презентації на комп'ютері її потрібно спланувати або, як часто говорять, спроектувати. Зробити це можна на папері або за допомогою програм опрацювання презентацій, які надають користувачеві можливості для створення структури самої презентації.

Під час розробки композиції презентації планується приблизна кількість слайдів і об'єктів, які будуть на них розміщені, тобто зміст презентації.

Визначається структура презентації, використання в презентації слайдів різних типів, а також система навігації – переходи від одного слайда до іншого, наявність гіперпосилань та інших елементів керування. Потім переходять до розробки композиції кожного зі слайдів.

Під час створення презентації також слід враховувати:

1. Мету презентації — треба починати із визначення суті того, про що потрібно повідомити аудиторію, та конкретизації фактів і форм їх подання для відповідної аргументації (застосування таблиць, діаграм, схем, вдало дібраних зображень тощо сприяє кращому сприйняттю даних та є зручною формою для їх аналізу).

2. Аудиторію, для якої створюється презентація – вік, навчальні та пізнавальні інтереси, психологічні особливості тощо.

3. Приміщення, де планується демонстрація, та його обладнання. Якщо для демонстрації використовується один екран, то чим більшим є приміщення, тим більшими мають бути зображення і меншим обсяг дрібного тексту. Якщо під час показу освітлення буде недостатнім, потрібно використовувати світлі кольори фону слайдів. Це створить ілюзію світла і зосередить увагу аудиторії на змісті презентації.

Разом з тим існують загальні рекомендації та вимоги щодо оформлення та змісту презентацій. Зокрема, під час створення презентацій бажано врахувати такі поради:

- Матеріал повинен бути стислим, інформативним та структурованим;
- Кожен слайд має відображати одну думку;
- Текст має складатися з коротких слів та простих речень;
- Рядок має містити 6-8 слів;
- Всього на слайді має бути 6-8 рядків тексту;
- Загальна кількість слів на слайді не повинна перевищувати 50;
- Дієслова мають бути в одній часовій формі;
- Заголовки мають бути короткими та лаконічними, привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення та головну думку слайду;
- У заголовках слід використовувати великі і малі літери;
- Важливу інформацію (наприклад, висновки, визначення, правила тощо) треба подавати великим та виділеним шрифтом і розміщувати зверху

слайда (лівому верхньому кутку);

- Другорядну інформацію бажано розміщувати знизу слайда;
- Кожному положенню (ідеї) треба відвести окремий абзац;
- Головну ідею треба викласти в першому рядку абзацу;
- Усю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок;
- Використовуйте табличні форми подання інформації (діаграми, схеми) для ілюстрації найважливіших фактів, що дасть змогу подати матеріал компактно й наочно;
- Наявність маркованих та нумерованих списків також структурує інформацію;
- Графіка має органічно доповнювати текст;
- Пояснення розміщують якнайближче до ілюстрацій, з якими вони мають з'являтися на екрані одночасно. Підписи до ілюстрацій доцільно розміщувати під нею;
- Кількість блоків інформації під час відображення статистичних даних на одному слайді має бути не більше чотирьох;
- При оформленні презентації варто враховувати фізіологічні особливості сприйняття кольорів;
- Слайди мають бути не надто яскравими – зайві прикраси лише створюють бар'єр на шляху ефективної передачі інформації;
- Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі.

Продуктивність сприйняття інформації збільшується, якщо одночасно задіяні зоровий і слуховий канали (зарубіжні джерела це називають принципом модальності). Тому рекомендується там, де це можливо, використовувати для тексту й графічних зображень звуковий супровід.

Дослідження свідчать, що ефективність слухового сприйняття інформації становить 15 %, зорового – 25 %, а їх одночасне залучення підвищує ефективність сприйняття до 65 %.

Проте, пам'ятайте, що людина спроможна одночасно запам'ятовувати не більше трьох фактів, висновків, визначень.

Вимоги до вибору кольорів при оформленні презентації

Фізіологи та психологи вже давно займаються вивченням дії світла і кольору на фізичний та емоційний стан людини. Для створення ефективної та гармонійної презентації слід правильно вибрати її основний колір.

Основний колір презентації – це колір тла більшості слайдів, який і буде створювати загальний настрій глядача.

Під час вибору основного кольору слід зважати на так звану психологічну характеристику кольорів. Вона виражає вплив кольорів на психічний стан людини. Цей вплив може відрізнятися залежно від віку, соціального статусу та настрою людини.

Стимулюючі (теплі) кольори сприяють збудженню й діють як подразники (за спаданням інтенсивності впливу: червоний, помаранчевий, жовтий).

Дезінтегруючі (холодні) кольори заспокоюють, викликають сонливий стан (у тому самому порядку: фіолетовий, синій, блакитний, синьо-зелений, зелений).

Нейтральні кольори: світло-рожевий, жовто-зелений, коричневий.

Як правило, в кольоровій гамі презентації використовується 2–3 кольори.

Можуть також використовуватися 2–3 кольори, що є відтінками основного і додаткових кольорів. Бажано, щоб кольорова схема була однаковою для всіх слайдів.

Складовою кольорової гами презентації і кожного зі слайдів є колір символів тексту. У правильному доборі кольорів символів тексту може допомогти таблиця, що відображає рівень розпізнавання (читабельності) тексту на певному тлі.

Вимоги до формату зовнішнього оформлення мультимедійної презентації

1. Дотримання єдиного стилю оформлення.
2. Всі слайди презентації повинні бути виконані в програмі Microsoft Power Point будь-якої версії в єдиному стилі.
3. Розмір файлу повинен бути не більш ніж 2Мб, кількість слайдів 15-20 шт.
4. Має бути титульний, інформаційний та закріплюючий слайди.
5. Титульний слайд повинен відображати тему презентації і хто її виконав (прізвище, ім'я, школа, місто). На закріплюючому слайді вказується, звідки взяли інформацію і ілюстрований матеріал (автор, рік видання, адреса сайту).
6. Формат слайдів.
Параметри сторінки:
 - розмір слайдів – екран;
 - орієнтація – альбомна;
 - ширина – 24 см.;
 - висота – 18см.;
 - нумерація слайдів з «1».
7. Формат видачі слайдів – «Презентація на екрані».
8. Оформлення слайдів:
 - шрифти для використання: Times New Roman, Arial, Arial Narrow. Не можна змішувати різні типи шрифтів в одній презентації;
 - написання: звичайний, курсив, напівжирний;
 - колір і розмір шрифту має бути підібраний так, щоб всі надписи чітко читати на вибраному полі слайду.
9. В титульному і завершувальному слайді використання анімаційних об'єктів не допускається.
10. Не слід заповнювати один слайд великим об'ємом інформації.
11. Потрібно використовувати короткі слова та речення.
12. Найбільш важлива інформація повинна знаходитись в центрі екрану.
13. Вимоги до інформації: достовірність, повнота, використання сучасних джерел інформації, достатність.
14. Вимоги до тексту: науковість, логічність, доступність, однозначність, лаконічність, завершеність.
15. Відсутність граматичних та інших помилок.
16. На одному слайді рекомендується використовувати не більш ніж 3 кольори: один для фону, другий для заголовку, третій для тексту.
17. Для фону слід використовувати більш холодні відтінки (синій,зелений).
18. В мультимедійній презентації необхідно підібрати таке

співвідношення: фон – колір шрифту, яке не стомлює очі і дозволяє легко читати текст.

19. Використовуйте можливості комп'ютерної анімації для представлення інформації на слайді.

20. Слід використовувати ефекти анімації в середині слайду та при зміні слайду.

21. Анімація об'єктів повинна проходити автоматично. Анімація об'єктів «гї шелчку» не допускається.

22. Таблична інформація вставляється в матеріал, як таблиця текстового процесора MS Word або табличного процесора MS Excel.

23. Не слід використовувати таблиці з великою кількістю даних.

24. Діаграми готуються з використанням майстра діаграм табличного процесора MS Excel.

25. Надписи до ілюстрованого матеріалу повинні сприяти правильному сприйняттю запропонованого матеріалу (Н.: Не «Ми у лісі», а краще використовувати «Дослідження рослинності лісу за ярусами»).

26. Для файлу мультимедійної презентації слід надати ім'я, він повинен мати розширення ppt. Наприклад: Петренко А. С. – petrenko_as.ppt або as_petrenko.ppt.

27. Бажано добавляти в мультимедійну презентацію звукові фрагменти, мультиплікації, фрагменти фільмів для забезпечення емоційного впливу.

Типові помилки у презентаціях:

- Відсутність титульного слайду з темою уроку, метою, прізвищем, повним ім'ям та по батькові автора презентації;
- Відсутність останнього слайду зі словами «Дякую за увагу!»;
- Відсутність підсумку уроку, висновків;
- Під час розкриття теми лексика не відповідає віковим особливостям учнів початкових класів;
- Слайд містить обсяг інформації, занадто великий для сприйняття;
- Відсутні джерела інформації :література, інтернет-сайти;
- Недоцільне використання анімації (займає багато часу, заважає логіці сприйняття змісту, надмірна кількість анімаційних об'єктів);
- Презентація дублює картинну наочність, не має ніякої цінності для активізації активності дітей на уроці.

МИСТЕЦТВО ФОТОГРАФІЇ

Художня фотографія — один із видів образотворчого мистецтва (живопис, графіка тощо), створення технічними засобами зорового образу документального значення, який виразно й достовірно відбиває момент дійсності.

Фотографія повинна не просто відображати дійсність, а повинна нести інформацію. Слід враховувати освітленість, композиційне рішення, наявність ідеї, контрастність, яскравість кадру, його смислове наповнення.

10 правил композиції в кадрі

1. Контраст

Щоб привернути увагу глядача до вашої фотографії, у кадрі повинен бути контраст:

- Більш світлий предмет знімають на темному тлі, а темний на світлому;
- Не фотографувати людей на жовтому або коричневому тлі, колір фото буде неприродним;
- Не знімати людей на строкатому тлі, такий фон відволікає увагу глядача від моделі.

2. Розміщення

Важливі елементи сюжету не повинні бути хаотично розміщені. Краще, щоб вони утворювали прості геометричні фігури.

3. Рівновага

Об'єкти, розташовані в різних частинах кадру, повинні відповідати один одному за обсягом, розміром і тоном.

4. Золотий перетин

Правило золотого перетину було відомо ще в стародавньому Єгипті, його властивості вивчали Евклід і Леонардо да Вінчі. Найпростіший опис золотого перетину: найкраща точка для розташування об'єкта - приблизно 1/3 від горизонтальної або вертикальної межі кадру. Розташування важливих об'єктів в цих зорових точках виглядає природно і притягує увагу глядача.

5. Діагоналі

Один із найефективніших композиційних премов - це діагональна композиція. Суть її дуже проста: основні об'єкти кадру ми маємо в своєму розпорядженні по діагоналі кадру. Наприклад, від верхнього лівого кута кадру до правого нижнього. Цей прийом гарний тим, що така композиція безперервно веде погляд глядача через всю фотографію.

6. Формат

Якщо в кадрі переважають вертикальні об'єкти – знімайте вертикальні кадри. Якщо фотографуєте краєвид – знімайте горизонтальні кадри.

7. Точка зйомки

Вибір точки зйомки прямо впливає на емоційне сприйняття знімка.

Запам'ятаємо кілька простих правил:

- Для портрета найкраща точка на рівні очей;
- Для портрета в повний зріст – на рівні пояса;
- Намагайтеся кадрувати кадр так, щоб лінія горизонту не поділяла фотографію навпіл. Інакше глядачеві буде складно сфокусувати увагу на об'єктах в кадрі;
- Тримайте камеру на рівні об'єкта зйомки, інакше ви ризикуєте отримати спотворені пропорції. Об'єкт, знятий зверху, здається менше, ніж є насправді; Так, знімаючи людину з верхньої точки, на фотографії ви отримаєте людину маленького росту. Фотографуючи дітей або тварин, спустіться до рівня їх очей.

8. Напрямок

Наш мозок звик читати зліва направо, так само ми оцінюємо і знімок. Тому смисловий центр краще розташовувати в правій частині кадру. Таким чином погляд і об'єкт зйомки як би рухаються назустріч один одному.

При побудові композиції завжди враховуйте цей момент.

9. Кольорова пляма.

Якщо в одній частині кадру присутня пляма кольору, то в іншій повинно бути щось, що приверне увагу глядача. Це може бути іншою колірною плямою

або, наприклад, дією в кадрі.

10. Рух у кадрі

Знімаючи рухомий об'єкт (автомобіль, велосипедиста), завжди залишайте вільний простір попереду об'єкта. Простіше кажучи, розташуйте об'єкт так, як ніби він тільки "увійшов" в кадр, а не "виходить" з нього.

Основні недоліки конкурсних фотографій:

- Невідповідність тематиці фестивалю;
- Невірний формат;
- Невдале композиційне рішення;
- Переобтяження кадру другорядною інформацією;
- Невміння акцентувати увагу глядачів на основній ідеї кадру;
- Відсутність назви роботи та виконавців;
- Не зазначений керівник роботи;
- Слабке естетичне оформлення;
- Граматичні помилки та описки в тексті;
- Явний плагіат;
- Фотороботи, представлені на конкурс, повинні мати не тільки змістовну, але і художню цінність, вирізнятися сюжетністю.